

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 20.
(OR. fr)

9175/22

ESPACE 55

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	<i>A Versenyképességi Tanács (Belső Piac, Ipar, Kutatás és Űrpolitika) 2022. június 9–10-i ülésének előkészítése</i> Az EU űrprogramjának rezilienciája és versenyképessége <i>Irányadó vita</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Versenyképességi Tanács (Űrpolitika) 2022. június 10-i ülésén folytatandó általános irányadó vitához készített háttéranyagot.

**VERSENYKÉPESSÉGI TANÁCS – BELSŐ PIAC, IPAR, KUTATÁS ÉS ŪRPOLITIKA –
2022. június 10.
ŪRPOLITIKA**

Irányadó vita

Az EU űrprogramjának rezilienciája és versenyképessége

Háttér

1. Felkérjük a Tanácsot, hogy fogadjon el következtetéstervezetet a Kopernikusz program 2035-ig tartó szakaszáról, amely a zöld megállapodás, a digitális átállás és a biztonság hármas pillérén alapul egy reziliensebb Európához való hozzájárulás érdekében. Ezek a következtetések ajánlásokat és iránymutatásokat javasolnak a Kopernikusz program jövőjére vonatkozóan, és hangsúlyozzák mindenekelőtt azt, hogy a program hozzájárul úgy az éghajlati, mint a biztonsági kihívások kezeléséhez, valamint hogy az űrgazdaság új szereplőit be kell vonni az űrgazdaságba az űrarchitektúra kiegészítése és ellenállóbbá tétele érdekében.
2. Felkérjük emellett a Tanácsot, hogy fogadjon el következtetéstervezetet az űrforgalom-irányítás uniós megközelítéséről, amely három pillér köré épül: az űrmegfigyelésre és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésére szolgáló uniós kapacitások megerősítése; koordináció a szabályozás és a szabványosítás tekintetében; az Unió hangjának megerősítése a nemzetközi szinten e közös megközelítés előmozdítása érdekében.

3. A Bizottság 2021 februárjában közleményt fogadott el a polgári, a védelmi és az űrpar közötti szinergiákról szóló cselekvési tervről. E közleményben utal a Bizottság két kiemelt projektjére az űrforgalom-irányítás és a biztonságos konnektivitás területén. Az államfők a 2022 márciusában Versailles-ban tartott találkozójukon ismételten hangsúlyozták, hogy többet kell beruházni az olyan stratégiai támogatási kapacitásokba, mint a kiberbiztonság és az űralapú konnektivitás. A fentieken túl a Bizottság az Európai Külügyi Szolgálattal közösen biztonsági és védelmi űrstratégiát dolgoz ki.

A reziliencia és a versenyképesség tekintetében fennálló új kihívások

4. Az Európai Unió világszínvonalú programokat dolgozott ki az űragazatban, amelyek önálló európai szolgáltatásokat biztosítanak a Föld-megfigyelés és a műholdas navigáció területén. Az Európai Bizottság ezeket 2021-ben egyetlen űrprogramban fogta össze, amelyet kiegészített a világűr-megfigyelésre és az állami kommunikációra vonatkozó két új elemmel. 2022 februárjában a Bizottság javaslatot tett egy új, alacsony késleltetésű, biztonságos műholdas konnektivitási programra, amelyről jelenleg folynak az egyeztetések, és amely kiegészítheti az európai űrinfrastruktúrát. Ezek a programok az általuk kínált szolgáltatásoknak köszönhetően jelentősen erősítik az Európai Unió rezilienciáját, lehetővé téve például önállóbb helymeghatározási vagy megfigyelési képességek beszerzését, az éghajlatváltozás elleni küzdelmet, vagy akár a műholdas kommunikációhoz való biztonságos és garantált világszintű hozzáférés biztosítását, amely válságkezelési helyzetekben elengedhetetlen. E programok versenyképes és világszínvonalú európai iparra támaszkodhatnak.

5. Az európai gazdaság megfelelő működése és a biztonság szempontjából stratégiai jelentőséggel bíró világűr egyre vitatottabb térré válik, amelyen egyre több szereplő osztozik. Két, egymást kiegészítő megközelítés rajzolódik ki: egyrésztől újraindult az űrnagyhatalmak által finanszírozott űrverseny, másrésztől egyre több olyan magánszereplő lép színre, aki az említett hatalmak ambícióit kiegészítő ütemterveket kíván megvalósítani. Ilyen körülmények között az Uniónak ki kell alakítania pozícióját, és mielőbb meg kell találnia az egyensúlyt a reziliencia és a versenyképesség szempontjai között, amelyeket éppen ezért együtt kell vizsgálni.
6. Az Unió űrprogramjának rezilienciáját elsősorban a világűrhez való autonóm, biztonságos és megfizethető hozzáférés, valamint az űrtechnológiákkal kapcsolatos szakértelem révén lehet biztosítani. A világűrhez való önálló uniós hozzáférés nélkül nincs uniós űrpolitika. Ezen a területen egyaránt meg kell erősítenünk a versenyképességet, a rugalmasságot és a reagálóképességet. Általánosabb szinten az, hogy az indítási megoldások, a kulcsfontosságú technológiák vagy a kritikus fontosságú készletek (feldolgozott és fejlett nyersanyagok, alkatrészek) tekintetében az Unió harmadik országoktól függ, alááshatja az Unió saját biztonságának és függetlenségének szavatolására irányuló erőfeszítéseit, és következésképpen a műholdas navigáció, a Föld-megfigyelés és a műholdas kommunikáció területén globális lefedettséggel rendelkező uniós rendszerek autonómiáját. Fokozni kell a technológiai függetlenséggel kapcsolatos törekvéseinket, mindenekelőtt a Horizont Európa program révén és azon munka felgyorsításával, amelynek célja a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférés, valamint az űrprogram szempontjából nélkülözhetetlen értékláncok és ellátási láncok biztosítása különösen a stratégiai jelentőségű területeken, mivel ezek külső nyomásnak lehetnek kitéve. A reziliencia feltétele, hogy rövid távon bizonyos kötelezettségeket, illetve költségeket vállaljunk, ellenkező esetben fennáll a kockázata, hogy az Uniónak meg kell fizetnie a más hatalmaktól való függés árát.

7. Felkérjük a Tanácsot, hogy vizsgálja meg, miként javítható az uniós űrinfrastruktúra megfigyelése és védelme, és miként biztosítható annak rezilienciája. Az űrinfrastruktúra elemei egyre inkább ki vannak téve az olyan események kockázatának, mint a más műholdakkal vagy az űrszeméttel való ütközés és a rádiófrekvenciás zavarás, valamint szándékos fenyegetéseknek, így például a Föld körüli pályán történő támadásoknak vagy zavarásnak. Az űrinfrastruktúra fokozottabb védelme érdekében kifejleszthetnénk célzott technológiákat vagy hasznos terheket, már az új űrrendszerek tervezésétől kezdve, és az űrprogram részét képező meglévő alkotóelemek/rendszerek fejlődése és életciklusa során végig alkalmazhatnánk egy biztonságot, fenntarthatóságot és megelőzést célzó megközelítést, valamint akár új technológiákat is bevezethetünk. E további feladatok hozzá fognak járulni a csúcsmínőségű európai szolgáltatások versenyképességének megerősítéséhez.
8. Az új szereplők megjelenése Európában – azaz a „New Space” – komoly lehetőséget jelent ágazatunk versenyképessége és programjaink jövőbeli rezilienciája szempontjából. Elsősorban a Bizottságnak a CASSINI kezdeményezés keretében végzett munkájára támaszkodva meg kell vizsgálnunk, miként maximalizálhatjuk az új innovatív technológiákban, szolgáltatásokban és termékekben, valamint az új szereplők ipari folyamataiban rejlő lehetőségeket, és hogyan tudjuk ezeket következetesen felhasználni az új infrastruktúrák fejlesztése és a meglévő infrastruktúrák korszerűsítése, valamint új szolgáltatások kidolgozása és nyújtása során.

9. Az űrprogramnak köszönhetően az Unió rendkívül hatékony, egyedi világszínvonalú űrtechnológiai eszközökkel rendelkezik. Meg kell vizsgálnunk, hogyan erősíthetjük meg ezeknek a biztonság és a védelem terén betöltött szerepét, és fel kell mérnünk az olyan egyedi szolgáltatások kidolgozásához kapcsolódó szükségleteket és feltételeket, amelyek a tagállamok biztonsági érdekeit tiszteletben tartó, megfelelő irányítási modelleket alkalmaznak. Mindemellett az együttes fellépésről szóló tanácsi határozat ((KKBP) 2021/698 határozat) értelmében a Tanács és a főképviselő rendelkezik hatáskörrel arra, hogy az űrrel kapcsolatos kritikus fontosságú szolgáltatások ellen irányuló fenyegetések, illetve támadások esetén reagáljon. Az ukrajnai háborúval összefüggésben az említett határozat végrehajtásával kapcsolatos visszajelzés alapján módosítani lehetne a határozatot annak érdekében, hogy az Unió jobban tudjon reagálni a fokozódó fenyegetésekre, valamint hogy biztosítani lehessen a tagállamokkal való szoros koordinációt. A fentiekre tekintettel át kell gondolnunk ezeket a kérdéseket, hogy hatékonyan hozzájárulhassunk a biztonsági és védelmi űrstratégiával kapcsolatos munkához.

Kérdés

Milyen intézkedéseket kell hoznia az Uniónak és tagállamainak az uniós űrprogram rezilienciájának megerősítése, valamint e rezilienciának a versenyképesség kihívásaival való összeegyeztetése érdekében?